CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library
5.D.P.13.
Coll. No. 510

Title Vikramanka Nrupa Varnana

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 510 Subject:

Title: Vikramanka nrupa Varnana

Author: Bhavaratna Scribe:

Date of the work: Date of the Ms.: V.S. १८९५

Place of the work: Place of the Ms.: —

Size: 10.2" by 5.8" Extent: 30-34 foll.

Language: Sanskrit Script: Devanagari

Remarks: Begins abruptly.

यं गुरुवर्षस्याद्येऽन्त्ये च समं तद्बृहस्पतिवर्षतुल्यं शुद्धं समयमनेहसं कालं विहाय यद्येषे समयेऽस्तः अन्यकाले
मंगलकार्यमस्तु ॥७४॥ अथ मार्गगुरोर्लुप्तवर्षे कुंभादौ मंगलकार्यमाह ॥ मार्गेति ॥ उग्रधन्विनः इंद्रस्य पुरोधाः गुरुः
मार्गसिनूयदा ह्निरात्रिचारं कुरुते ॥ कोऽर्थः मिथुनादौ राशौ महातिचारेण समागतः सन् पश्चात् वक्री द्वित्रिदिनैर्नक्रे वे
तः यदा पूर्वराशिं भुक्तराशिं नो एति गच्छति तदा लुप्ताब्दः गदितः अशोकाः अपि पुनः सा लुप्ताब्दातिचारः तु निपादिके कुंभा
दिकं चतुष्टयं कुंभमीनमेषवृषमिथुनानि चरेत् गच्छेत् तदा सा मंगलसाधिनी भवेत् कुंभादिचतुष्टयुक्ते लुप्ताब्द
र्षे मंगलं स्यादित्यर्थः ॥७२॥ अथ श्राद्धकालशुद्धिं दर्शयति ॥ यत्र खंडदलोदरं दिनद्वयगर्भं क्षयात् द्वयमस्ति

शिचारं कुरुते यदा तदा ॥ लुप्ताब्दरसापि निपादिकं चरेत् चतुष्टयं मंगलसाधिनी भवेत् ॥७५॥ क्षयाद्द्वयं
द्युदलोदरं स्पृतं सदा द्विजेभ्यः कुतपाख्यकालवत् दर्शक्षयाहाख्यनवान्नपक्षजश्राद्धेषु पिंडान् कु
तपे प्रदापयेत् ॥७६॥ तिथिस्तदीया कुतपद्वये यदा पूर्वा क्षये स्यादपरा च वृद्धिः ॥ न तद्द्वये तन्निकटा तु
गा क्षये वृद्धौ विभाता तु तथास्ति वद्धपि ॥७७॥ श्राद्धे तिथिं याम

ननु कुतः पाख्यकालवत् श्राद्धकालतुल्यं
स्पृतं केभ्यः सदा निरंतरमा द्विजेभ्यः पितृभ्यो दर्शक्षयाहाख्यनवान्नपक्षजश्राद्धेषु सुधीः कुतपे पिंडान् प्रदाप
येत् ॥ श्राद्धकालस्तु कुतपोऽष्टमो भागो दिनस्यायः इति हेम ॥७६॥ तिथिरिति ॥ यदा तदीया तिथिः श्राद्धतिथिः कु
तपद्वये स्यात् तदा क्षये पूर्वा स्यात् वृद्धिश्चापरा ग्राह्या स्यात् ॥ न द्वये कुतपद्वये तिथिर्न स्यात्तदा निकटानुगा
श्राद्धकालसमीपगा स्यात् उत चेत् विभातात् सूर्योदयात् क्षये वृद्धौ यावद्वा अस्ति साऽपि ग्राह्या ॥७७॥ श्राद्धे इ
ति सुधीः कश्चित् अनुपाश्रुत्के मासपक्षादिके श्राद्धे यां तिथिं न संचधाम च कदिनत्रिभागगां पुनः सितपक्षजौ श्वेत
पक्षजातौ युगादितिथिस्सदा द्विभागगौ च पुनः अनुक्तानि

उक्तकालं वनयेत् ॥७८॥ श्राद्धेषु इति । सुधीरपरेषु श्राद्धेषु क्वचित्तदारम्भपरस्मिन्नंशे समापयेत् । निमित्तजान्या
नि । तदा सकालगानि इष्टिकाम्यान्युदयानि । यज्ञाम्याभ्युदयश्राद्धानि ॥ पूर्वं गेऽह्नि पूर्वाह्णे समापयेत् ॥७९॥ योगेति ।
किलेति संभावनायां सांशिकैः पूर्वं कृषिभिर्यागस्तु पूर्वं यदि न पूर्वं पर्वं येत् । यस्मात्कारणात् हि अवधारणे इदं दल
दयं च दर्शयेयज्ञायमन्वादि पटे दर्शनपरत्वेन चतुर्दशी प्रथमचरणं दर्शो चरणत्रयं समं नेनयेत् द्वानयोर्द्वयोर्दशी
लयेः षोडशांशस्तमोऽध्वरः स्यात्तसप्तदशप्रमितदि चतुर्दशप्रमितदिने चंद्रोदये चयज्ञोनस्यादित्यर्थः । अत्र वि
शेषस्तत्र तात्संप्रदायाद्ज्ञेयम् ॥८०॥ ॥ इति श्रीपौर्णिमीयगच्छाधिराजभट्टारकपुरंदरश्री ५ श्रीमहिमाप्रभसू

उपाध्येके कृते । ततश्च यथा भक्तादिनत्रिभागगान्नयेत् सुगदीसिनुपत्तंजोसदा ॥ द्विभागेऽह्नि प्रागुदितानि चोक्तवत् ॥
७८॥ श्राद्धेषु सांकल्प्यविधिं परेषिद्र क्वचित्तदारम्भसमापयेत्सदं । निमित्तजान्यानि तद सकालगान्यद्धिष्टिकाम्या
भ्युदयानि पूर्वगे ॥७९॥ यागस्तु पूर्वं किल पर्वसांशिकैर्नेयं यदि दोरुदयेन हीष्यते ॥ भूतादि [illegible] र्शोपरं त्र्यस्तमं त
द्वानयोः षोडशांशस्तमोऽध्वरः ॥८०॥ इति श्रीकालिदासकृते ज्योतिर्विदाभरणे कालनिर्णयाध्याये एकविंशतित
मः ॥२१॥ अथेह पर्वव्रतकालनिर्णयादनंतरं ग्रंथनिरूपणक्रमं ब्रुवेऽथ विक्रमभेदिनीविभोरभिप्रज्ञा

रीश्वरस्वरयसरोरुहचंचरीकायमान श्रीभावरत्नविरचितायां कालिदासकृतज्योतिर्विदाभरणस्य सुखबोधि
कायां कालनिर्णयाध्याय एकविंशतितमः ॥२१॥ ॥ अथ सर्वनिर्णयाध्यायकथनेऽनंतरं बीजकाध्यायो घटते । तो
ग्रंथनिरूपक्रमस्य विक्रमार्कनृपस्य ध्यायं संदधाति ॥ अथेति । अथ मंगलेऽपि इह द्वाविंशोध्याये पर्वव्रतकालनिर्ण
यानंतरं इह ग्रंथनिरूपणक्रमं ब्रुवे कथयामि । तथाऽभिप्रज्ञानंदकरस्य अभीष्टलोकहर्षकारकस्य विक्रमं
मेदिनीविभो २०

श्रीविक्रमादित्यराजस्य वर्णनं ब्रुवे ॥१॥ अथ बीजक्रमात् ॥ मानेति। प्रथमाध्याये मानानि नवधा कालमानानि
प्रोक्तानि इति ।१। द्वितीयेध्याये पंचांगजास्तिथिप्रमुखपंचांगजाता अयोगशुभयुग्गुणरूपसंज्ञाः कुयोगाः शुभ
योगा एषां गुणरूपसंज्ञाः प्रोक्ताः इति ॥२॥ तृतीयेध्याये करणरूपगुणाः बवादिकरणरूपगुणाः प्रोक्ताः इति
॥३॥ चतुर्थेध्याये स्वबोधो ज्ञानं पर्वाध्यायः प्रोक्ताः इति ॥४॥ पंचमेध्याये वात्तायनभ्रमणगोचरः ग्रहगोचरः प्रो
क्तः ॥ इति ॥५॥ षष्ठेध्याये सर्वभेदाः सर्वेषामस्य प्रोक्ताः इति ॥६॥ सप्तमाध्याये निषेकात् गर्भाधानकालात् रषत्
स्तोक्रमात्रे संस्कारकालनयशुद्धिः गर्भाधानादिसंस्कारकालनिर्णयनिर्दोषता प्रोक्ता इति ॥७॥ २ षट्कर्मेति। अष्टमे

नंदकरस्य वर्णनं ॥१॥ मानान्यः १ योगशुभयुग्गुणरूपसंज्ञाः। पंचांगजाः २ करणरूपगुणाः ३ स्वबोधः ४ वा
तायनभ्रमणगोचर ५ सर्वभेदाः ६। संस्कारकालनयशुद्धिरिषं निषेकात् ७। २ षट्कर्म ब्राह्मणविज्ञामुपवी
तकर्म ८ विद्यानपव्रतविधेः समुपक्रमश्च ९ राजाभिषेकवदनाऽखिलराज्यसत्त्वो १० दिग्भेदवदुमननी
तिरश्मोषपरीति ११।३॥ अध्याययुग्ममुपयामविधानभेदं १२।१३ सर्वांबराभरणधारणमंगभाजां १४ दुर्गंच
तुर्विधमनेकविभेदरूपं १५ चानेकभेदग

ध्यायेषट्कर्मा विप्रः ब्राह्मणः क्षत्रियः विट् वैश्यः एषामुपवीतक
र्मयज्ञसूत्रकर्मसं प्रोक्तं इति ॥८॥ नवमेध्याये एषां विप्रादिनां या विद्याजपव्रतविधेः समुपक्रमः विद्याजप
व्रतविधानप्रारंभः प्रोक्तः ॥ इति ९। दशमेध्याये राजाभिषेकवदना स्विच्छराजसत्ता भूपाभिषेकप्रमुखसमस्त
राज्यांगानि प्रोक्ता। इति १०। एकादशोध्याये श्मोषपरीतिसमस्तभेदयुक्ता दिग्भेदा वदृदिग्भेदतुल्यागमननीतिः
प्रमाणनिश्चयः प्रोक्ता इति ॥११।३॥ अध्यायेति ॥ द्वादशोत्रयोदशोवाऽध्याये उपयामविधानभेदं विवाहविधान
कर्मसं अध्याययुग्मं प्रोक्तं इति १२।१३ चतुर्दशोध्यायेऽंग

भागां प्राणिनां सर्वांबराभरणधारणसकलवस्तूपभूषणधारणं प्रोक्तं इति १४॥ पंचदशोऽध्याये ऽनेकविभेद
रूपं चतुर्विधं दुर्गमाख्यं प्रोक्तं इति १५। चपुनः षोडशोऽध्याये आर्यरीत्या धर्ममार्गेणाऽनेकभेदं गृहनिर्मितिगेह
कर्तव्यता प्रोक्ता इति १६।४ गेहेति। सप्तदशोऽध्याये गेहप्रवेशाननयादिस्करप्रतिष्ठा गृहप्रवेशानिर्णयः वेदश्रुति
शास्त्रप्रोक्ता इति १७। अष्टादशोऽध्याये वन्हेरग्नेः परिग्रहविधिरग्न्याधानविधानं प्रोक्तं इति १८। एकोनविंशति
तमेऽध्याये बहुमिश्रकर्म प्रोक्तं इति। १९। विंशतितमेऽध्याये वर्णक्रियाचरणधर्मनयः अनेकवर्णानां क्रियाचा
चरणं धर्मः। एषां निर्णयः प्रोक्तः इति २० एकविंशतितमेऽध्याये ऽनुपश्चात् किंचित्सत्कालनिर्णयविधिः शुभक्रा

हनिर्मितिरार्यरीत्या १६।४ गेहप्रवेशानंनयादिस्करप्रतिष्ठा १७॥ वन्हेः परिग्रहविधि १८ बहुमिश्रकर्म १९ वर्ण
२ क्रियाचरणधर्मनयो २० ऽनु किंचित्सत्कालनिर्णयविधि २१ व्यवहारसिद्धे ५ अध्यायकर्म विनिरूपणरीति २२
रित्थमध्यायकेषु क्लृप्तमाकृति २३ समितेषु॥ श्लोकैश्चतुर्दशशतैः सजिनैः २४ मयैव ज्योतिर्विदाभरणकाव्यवि
धानमेतत्॥ ६॥ वर्षे स्मृतिश्रुतिविचारविवेकरम्ये। श्रीभारतेरवधृति १८० संमितदेशपीठे मत्तोऽधुना कृति
रियं सति मालवेन्द्रे

ऽनिर्णयविधानं प्रोक्तं इति २१। कस्मिन्व्यवहारसिद्धे सर्वत्रयोपमिति॥५॥ अध्यायेति॥ द्वाविं
शतितमोऽध्याये ऽध्याय कर्मविनिरूपणरीतिरध्यायकर्मनरीतिः प्रोक्ता इति॥२२॥ इत्थममुनाप्रकारेण आकृतिसंमिते
षु द्वाविंशतिप्रमितेषु ऽध्यायेषु मया श्रीकालिदासेन एवंसत् ज्योतिर्विदाभरणकाव्यविधानं ज्योतिर्विदाभरणनाम
कं विकर्म कृतं कृतं कैः सजिनैश्चतुर्विंशतियुक्तैश्चतुर्दशशतैः श्लोकैः कृता॥ ६॥ अथ विक्रमार्कवर्णनं संदधाति॥ २१
वर्षे इति॥ श्रुतिस्मृतिविचारविवेकरम्ये खरधृति १८० संमितदेशपीठे ऽसीत्यधिकशतप्रमितदेशमंडले श्रीभार
ते वर्षे भरतखण्डे मत्तः कालि

प्रवृत्तिर्दर्शयति। येनेति। येन श्रीविक्रमार्कभूभुजा कलियुगे ऽस्मिन् वसुधातले संगरे संग्रामे सर्वा दिशः सर्वदि
क्पर्यन्तं पंचानां नवतेः पंचपंचाशत्कोटयः। पंचपंचाशल्लक्षाणि पंचपंचाशत्सहस्राः पंचशतानि। पंचपंचाश
त्एभिः प्रमान् प्रमितान्॥ ५५५५५५५५५५ शाकगणान् म्लेच्छान् हत्वा शाकप्रवृत्तिः कृता पुनः श्रीविक्रमादित्येन
प्रतिदिनं मुक्ताफलैर्मणिरत्नैः स्वर्णैर्हेमगौः सुरभिः सप्तरथः इभोहस्तीइत्यादीनामपवर्जनेन दानेन सुवर्णेन
नः यन्नादिचतुर्विधो विशदश्चतुर्वर्णात्मको वा धर्मो विहितः कृतः १३ अथास्य दिग्विजयमाह। उद्दामेति स्पष्टं १४
अथास्य प्रभुत्वादिगुणान् वर्णयति। येनेति। अंजसा शीघ्रं येन श्रीमद्विक्रमभूभृता राज्ञा उग्रमहीधर विषये पर्व
तस्थे शाकगणान् सर्वा दिशः। संगरे हत्वा पंचनव ५५५५५५५५ ५५ प्रमान् कलियुगे शाकप्रवृत्तिः कृता॥
श्रीमद्विक्रमभूभुजा प्रतिदिनं मुक्तामणिस्वर्णगो॥ संसीभाद्यपवर्जनेन विहितो धर्मः सुवर्णेन नः॥१३॥उ
द्दामद्रविडद्रुमैकपरशुर्लाटाटवीपावको वङ्गाद्दंगभुजंगराजगरुडो गौडाब्धिकुंभोद्भवः। गर्जद्गुर्जरवा
जसिंधुरहरिर्धाराधकारार्यमा॥ काम्बोजाम्बुजचन्द्रमा विजयते श्रीविक्रमार्को नृपः॥१४॥ येनाप्युग्रमहीध
राग्रविषये दुर्गाण्यसह्यान्यहे नीत्वा यानेन नतीकृतास्तदधिपा दत्तानि तेषां पुनः॥ इन्द्रांभोधिपरद्रुमस्म
रसुरक्ष्माभृद्गुणैर्नाञ्जसा॥ श्रीमद्विक्रमभूभृता स्व
तलुंगशृंगाग्रे ऽसह्यानि गृहीतुमशक्यानि दुर्गाणि यानि अ
अहो आश्चर्ये नीत्वा समादाय तद अधिपास्तेषां दुर्गाणां स्वामिनो नतीकृतान्म्री कृताः पुनस्तेषां दुर्गाधिपानां तानि दु
र्गाणि दत्तेन किं भूतेन श्री० इन्द्रः अंभोधिः समुद्रः अमरद्रुमः कल्पतरुः स्मरः कामः सुरक्ष्माभृत् मेरुः एषां गुणाः प्रभुत्व
गंभीरत्वदातृत्वस्वरूपत्वस्थिरत्वाख्याः यस्मिन् सन्ति पुनः किं० मंडले देशे खलजनाः दुर्जनास्ते एवांभोजानि क
मलानि तेषु इन्दुरिव इन्दुः स्तेन खलानां पराभवकारकेन इत्यर्थः॥

उच्चकमलानि चंद्रातपेन म्लानि त्वं समागच्छन्नीति स्फुटं ॥१५॥ अथास्य पुरीं वर्णयति ॥ यद्राजेति ॥ समाश्रितास्तत्रोपि
ष्णु नायेशालिनो लोकास्तेषामपवर्गदायिनी ॥ यद्राजधानी विक्रमस्य मूलनिवासनगरी उज्जयिनी ॥ यच्छब्दोपेक्षया ता
च्छब्दोऽग्रेऽध्याहार्यः शेषं सुगमं ॥१६॥ योस्मेति ॥ यो विक्रमार्को रूमदेशाधिपतिं शकेश्वरं म्लेच्छनायकं आहवे संग्रामे
जित्वा गृहीत्वा च उज्जयिनीमानीय संभ्राम्य च पुनः तं सके श्वरं मुमोच अहो इति आश्चर्ये शेषं स्पष्टं ॥१७॥ त
स्मिन्निति स्पष्टं ॥१८॥ शंकादीति स्पष्टं ॥१९॥ काव्येति स्पष्टं ॥२०॥ अथ ग्रंथारंभसमाप्तिकालं दर्शयति ॥ ५

रुज्जनं भोजेंद्र नामंडले ॥१५॥ यद्राजधान्युज्जयिनी महापुरी सदा महाकालमहेशयोगिनी ॥ समाश्रित
प्राप्यपवर्गदायिनी श्री विक्रमार्कोऽवनियोजयस्यपि ॥१६॥ यो रूमदेशाधिपतिं शकेश्वरं जित्वा गृहीत्वोज्ज
यिनीमहाहवे ॥ आनीय संभ्राम्य मुमोच तं त्वहो श्रीविक्रमार्कः समसह्यविक्रमः ॥१७॥ तस्मिन्सदा विक्र
ममेदिनीशे विराजमाने समवंतिकायां ॥ सर्वप्रजामंगलसौख्यसंपद्बभूव सर्वत्र च वेदधर्मः ॥१८॥
शंकादिपंडितवराः कवयस्त्वनेका ज्योतिर्विदः समभवंश्च वराहपूर्वाः ॥ श्रीविक्रमार्कनृपसंसदि मान्यबु
द्धिस्तैरप्यहं नृपसखा किल कालिदासः ॥१९॥ काव्यत्रयं सुमतिकृद्रघुवंशपूर्वं पूर्वं ततो ननु कियच्छ्रुति
कर्मवादः ज्योतिर्विदाभरणकालविधानशास्त्रं श्रीकालिदासकवितो हि ततो बभूव ॥२०॥ वर्षैः सिंधुर
दर्शनांबरगुणै ३०६८ र्याते कलौ संमिते

वर्षैरिति ॥ सिंधुरो हस्ती ८ दर्शनानि षट् ६ अंबरं खं ० गुणास्त्र
यः ३ एभिर्वर्षैः ३०६८ संमिते प्रमिते कलौ कलियुगे याते गते सति माधवसंज्ञिके वैशाखे मासे समयाद्ग्रंथक्रियोपक्रमः
ग्रंथकरणारंभो विहितः कृतः च पुनः ऊर्जकार्तिके मासि ग्रंथसमाप्तिर्विहिता कृता ॥ कस्मै ज्योतिर्विदां दैवज्ञानां श्री ३३
नये किं कृत्वा नानाकालविधानशास्त्रगदितं ज्ञानमादरात् विलोक्य दृष्ट्वा अत्र ग्रंथांते मंगल

मपि रविर्गतिं यत्नः ज्योतिर्विदां प्रीता प्रसन्नाचासौ याल्लक्ष्मीश्च प्रीतनयानस्याः संबोधने हे प्रीतये हे प्रसन्नलक्ष्मिल
मसि ॥२९॥ अथ सुखबोधिकाकृत्प्रशस्तिमाह ॥ ध्वस्तैकांतग्रहध्वांतं स्यात्कारश्रीलसद्रश्मिनासद्गुणस्थानभूक्षो
पेतं जयताज्जैनदर्शनं ॥१॥ विज्ञाद्दक्कनकग्रावरत्नपात्रो गुणौघो विविधपुण्यविद्याछ्लामागमाब्धिर्द्धानः ॥ सकृच्छ
स्वरविम्भुनां सेव्यसामीप्यदेशो जयति स तत्त्वमर्हन्नवर्द्धमानः स्वयद्रिः ॥२॥ श्री वर्द्धमानात्सुपरंपरासे पट्टेभवत्त
सूरिवरः श्रियाढ्यः ॥ चंद्रप्रभाख्यो विधुकांतिकीर्त्तिः श्रीपौर्णिमीयाभिधपक्षगच्छ ॥३॥ श्रीसिद्धराजसदसीह रिजि
त्य सूरीन्वादं विधाय बत षण्मिलमासकाळ्ग्यः पूर्णिमां जिनवरागमसूक्तियुक्त्या सस्रोद्धारद्दथीरनवद्य
हृत्सः ॥४॥ तत्पट्टेभूसूरिश्रियायुक्तो ॥ धर्मघोषस्ततोयतेः स्वद्विचंद्रमिता १२० जाताः शाखाः पौर्णिमिकाभिधाः ५

मासे माधवसंज्ञिके च विहितो ग्रंथप्रियोपक्रमः ॥ नानाकाव्यविधानशास्त्रगदितज्ञानं विलोक्यादरा ॥
दूर्जे ग्रंथसमाप्तिरत्र विहिता ज्योतिर्विदां प्रीतये ॥२१॥ ॥ इति श्रीकविकुलचूडामणि श्रीकविकालि
दासोदिते ज्योतिर्विदाभरणे ग्रंथाध्यायनिरूपणक्रमनृपश्रीविक्रमार्कवर्णनं नाम द्वाविंशतितमो
ध्यायः ॥२२॥ ॥ संपूर्णोयं ग्रंथः ॥ वृत्तसंख्या १४२० सूत्रग्रंथसंख्या २४२० अथटत्तेसंख्या

परंपरासेक्रमतः स्तुतश्री विद्याप्रभसूरिवरोत्र पट्टे ॥ बभूव वाग्भ्यार्थसुधासमुद्रप्रोल्लासने चंद्रसमानधर्मा ॥ द
ललितप्रभसूरिकुंजरो जनि पट्टे तत आश्रितः श्रियं ॥ विनयप्रभसूरिपुंगवोऽजनि पट्टे तत आश्रियं ॥१॥ तत्पट्टे
पूर्वाचलभानुमंतो ॥ जयंति शश्वत्किल सूरिराजाः ॥ नाम्नार्थतश्चापि गुणैरशेषैः सर्वोत्तमैः श्रीमहिमाप्रभाख्याः
८॥ येषां प्रतापतपनश्च यशः सितांशुर्भुव्यंबरे स्वरिसमस्तपदे प्रयातः निसौ दयौ विदधतौ खचराऊनाश
चित्रं यतो न महतामभितो नु भावः ॥९॥ आसीत्कौपरिपूर्णनिर्मलमतिः [illegible] शास्त्रोपधीः काव्यवर्तिकारकः

शास्त्रकृत्वेनगाटीत्यशास्त्रेतथा॥सांगेश्रीमहिमाप्रभाख्यसुगुरुःसु[illegible]॥ख्यातः[illegible]पराप्रक
रणाद्विद्यादिदानेनवै॥१०॥तच्छिष्योभुविभावरत्नाभिधानःस्तत्पादाब्जोपासनासक्तचित्तः॥एतत्तट्टीकांकालि
दासस्यगुर्व्यांज्ञातार्थायस्तट्टुरोज्ञानलाभात्॥११॥तेनासौसुखबोधिकासुललिताज्योतिर्विदांतुष्टये॥शा
स्त्रस्यास्यकृतायथामतिमयाशोध्यासुधीभिर्यतः॥संक्लिष्टानिपदान्यनेकशास्त्रेहैकेकाक्षराख्यान्यपि॥काठि
न्यांकविनागिरांसमुदितंसाज्यंखलुत्वंपुनः॥१२॥परिश्रमोयंसफलोममस्यात्तद्वाच्यमानेनविलेखनेन॥
सतांप्रसादाद्वतलोदधौनैःखलैःखलत्वंजगतीहकिंस्यात्॥१३॥सज्जनेभ्योनमोनित्यंखलेभ्योपिनमोनमः
भवत्स्वेकेगुणज्ञायद्दोषज्ञास्त्वपरेहहः॥१४॥दुर्जनेषांस्वपादग्भिः[illegible]मेयात्तुश्रुद्धितं॥अग्निशार्य
श्चाहेमःनिर्दोषसुवानेतं॥१५॥श्रीविक्रमार्कादिहषड्हयोर्वीमितेगतेष्टेखचतुराषाढमासे॥शुक्लेचतीयेथति
थौगभस्तिवारेसमाप्तासुखबोधिकेयम्॥१६॥ ॥इतिश्रीपौर्णिमीयगच्छाधिराजभट्टारकपुरंदरश्री१
श्रीमहिमाप्रभसूरीश्वरचरणसरोरुहचंचरीकायमानशिष्यभावरत्नविरचितायांश्रीकालिदासकृतज्योति
र्विदाभरणस्यसुखबोधिकायांग्रंथाध्यायनिरूपणक्रमश्रीविक्रमार्कनृपवर्णनोनामद्वाविंशतितमोऽध्यायः
संपूर्णः॥२२॥ ॥संवत्१८७३शाके१७३८ईश्वरनामसंवत्सरेचैत्रमासेशुक्लपक्षे९नवमीगुरुवासरे
तद्दिनेसमाप्तः॥श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु॥ ॥यादृशंपुस्तकंदृष्ट्वातादृशंलिखितंमया॥यदिशुद्धमशुद्धं
वाममदोषोनदीयते॥ ॥शुभंभवतु॥ कल्याणमस्तु॥ ॥श्रीरस्तु॥ ॥श्रीरामःशरणम्॥